

Roll No.								
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Total No. of Questions: 11

Total No. of Pages: 05

**B.Arch./MBA/MBA(IB)/BBA/BCA/B.COM/BScFT/BSc(HMCT)/BTECH/BRDM/BSc.In catering and culinary art/BSc Business Economics(BBE)/Bachelor in service industry management(SIM)/BSc(MLS)
(Sem. 1)**

Human Values and Professional Ethics

Subject Code: HVPE-101

Paper ID: A1105

Time: 3 Hrs.**Max. Marks: 60**

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES:

- 1. This question paper contains three sections.**
- 2. Section-a contains objective type questions.(10x1)**
- 3. Section-b contains short answer type question (5x4)**
- 4. Section-c contains descriptive answer type questions. (5x6)**
- 5. Attempt all questions.**

ਭਾਗ ੳ

भाग अ

Section A

(10 x 1)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ 10 ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪਸ਼ਨ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

इस भाग में 10 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं। सभी प्रश्नों का उत्तर देना अनिवार्य है।

This section contains 10 objective type questions. Attempt all questions

પાસન 1(ઈ) ખાલી સ્થાન ભરો: પ્રશ્ન-1 અ રિક્ત સ્થાન ભરો: Q1.a. Fill up the blanks:

- a. ਕਿਸੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਸਦਭਿਪਸ਼ਤਾ ਹੈ।

किसी सुविधा को उपयोग करने का प्रयोजन या तो शरीर का या संरक्षण या शरीर का सही उपयोग है।

The purpose of using any physical facility is either for theor protection or right utilization of the body.

- b. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ (ਮੂਲ) ਇਛਾਵਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਸੁਖ ਅਤੇ ਹਨ।

निरंतर सुख एवं मानव की मौलिक चाहना है।

The basic aspiration of a human being is continuous happiness and

- c. ਸ਼ਰੀਰ ਵਿਚ ਕੇਵਲਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

शरीर की क्रियाएं केवलऔर निर्वाह करना ही होती है।

The Body has the activities of and fulfillment only.

- d. ਅਧਿਕ, ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ।

ਅਧਿਸੂਲਨ, ਅਵਸੂਲਨ, ਅਸੂਲਨ..... ਦੇ ਅਲਗ ਅਲਗ ਤਰੀਕੇ ਹੈ।

Over, under-and otherwise-evaluation are different forms of

- e. ਦਾ ਅਰਥ ਸਾਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ।

..... ਕਾ ਸਤਲਬ ਹੈ ਸਭੀ ਦੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧ ਕਾ ਭਾਵ ਹੋਣਾ ।

----- means the feeling of being related to all.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1(ਅ) ਸਹੀ ਗਲਤ ਭਰੋ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 1 ਕ ਸਹੀ/ਗਲਤ ਭਰੋ

Q1.b. Write True/False:

- a. ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਮੈਂ' ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

“ਮੈਂ” ਚਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਕਾ ਤਪਯੋਗ ਕਰਨਾ ਹੈ ਯਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਔਰ ਸ਼ਰੀਰ ਸਿਫ਼ ਇਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਯਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ।

Self chooses to use or misuse physical facilities and body works accordingly.

- b. ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕਤਰੀਕਰਨ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਿਰਭੈਅਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।

ਸ਼ਸਤਰੀਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜ ਮੇਂ ‘ਅਭਯ’ ਲਾਨੇ ਕਾ ਸਭਸੇ ਅਚਛਤ ਰਾਸਤਾ ਹੈ।

Amassing weapons is the best way to ensure fearlessness in society.

- c. ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਸਵੈ (ਮੈਂ) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਮਾਹਿਕ ਹੈ।

ਮੈਂ (ਸਵਯੰ) ਔਰ ਸ਼ਰੀਰ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਜਰੂਰਤੇਂ ਸਾਮਯਿਕ ਹੈਂ।

The needs of the Self and the Body, both are temporary.

- d. ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਨਵੀ ਆਚਰਣ ਕੇਵਲ ਸਹੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਸਹੀ ਸਮਝ ਸੇ ਹੀ ਮਾਨਵੀਯ ਆਚਰਣ ਮੇਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਆਨੇ ਕੀ ਸਮਭਾਵਨਾ ਹੈ।

Definitiveness of human conduct is possible only through right understanding.

- e. ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਕਾਇਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ, ਇਕਾਇਯੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਹੈ।

The nature is collection of units.

ਭਾਗ ਅ

ਭਾਗ - ਕ

Section B

(5 x 4)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਸ ਭਾਗ ਮੇਂ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਤਤ੍ਤਰ ਦੇਨਾ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

There are Five questions in this section. Attempt All questions.

Q2. ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਮੈਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹਨ? ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

शरीर की क्रियाओं और 'मैं' की क्रियाओं के अंतर को समझाएं। एक उदाहरण का भी प्रयोग करें।

Explain how the activities of the Body are different from those of the self with the help of an example.

Q3. ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੂਲ ਕੀ ਹੈ? ਸੰਜਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

संयम और स्वास्थ्य का क्या अर्थ है? दोनों में से मौलिक क्या है? संयम के कार्यक्रम के बारे में विस्तार से लिखें।

Explain the meaning of Sanyam and Swasthya. Which is more basic between the two. Elaborate briefly on the programs of Sanyam.

Q4. ਆਵਤਨਸ਼ੀਲਤਾ (ਚੱਕਰੀ ਕ੍ਰਮ) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉਤਪਾਦਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉਪਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

‘आवर्तनशीलता’ का क्या अर्थ है? यह उत्पादन गतिविधियों पर कैसे लागू होता है?

What do you mean by recyclability? How is it applicable to production activities?

Q5. ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

मूल्य शिक्षा के लिए बुनियादी दिशा-निर्देश क्या है? कारण सहित उत्तर दीजिये।

Explain the basic guidelines for value education with reasoning.

Q6. ਕ੍ਰਿਤਗਤਾ (ਸ਼ੁਕਰਗੁਜਾਰਤਾ) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਆਪਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

कृतज्ञता का क्या अर्थ है? अपने जीवन में परस्पर संबंधों को देखते हुए एक उदाहरण दीजिए।

What is meant by gratitude? Express an example from your life in your mutual relationships.

ਭਾਗ ਏ ਭਾਗ - ਸ Section C

(5 x 6)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

इस भाग में पांच प्रश्न हैं। सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

There are Five questions in this section. Attempt ALL questions.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

प्रश्न 7. किसी एक भाग का उत्तर दें।

Q7. Attempt any one part :

a. ਸੁਨਜ਼ ਵਿਚ ਇਕਾਇਆ ਦੀ ਸੰਪਰਿਕਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰ ਕਰੋ।

मैं (स्वयं) और शरीर का सह अस्तित्व के सहित समझाइये।

(M10049)

(Page 3 of 5)

Explain briefly the submergence of units in space.

- b. ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

प्रकृति में चार अवस्था के स्वभाव को संक्षेप में समझाइए।

Briefly explain the natural characteristics of the four orders in nature.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

प्रश्न 8. किसी एक भाग का उत्तर दें।

Q8. Attempt any one part :

- a. ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ?

सहज स्वीकृति का क्या अर्थ है? समझाइये। और अपनी जिंदगी से एक उदाहरण लेते हुए यह भी समझाइये की यह कैसे हमारी पुरानी मान्यताओं से प्रभावित नहीं होती है।

What do you mean by natural acceptance? Explain, Explain how it remains untouched by our past pre-conditionings with the help on an example from your life.

- b. ਚਿਤਰਣ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਚੋਣ /ਆਸਵਾਦਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

चित्रण , विश्लेषण और चयन/आस्वादन की क्रियाओं को उदाहरण के साथ समझाइये।

Explain the activities of imaging, Analysing and selecting / Tasting with the help of an example.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

प्रश्न 9. किसी एक भाग का उत्तर दें।

Q9. Attempt any one part :

- a. ਆਪਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਇਛਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। ਇਹ ਇਛਾਵਾਂ ਮੈਂ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ?

आप अपनी कोई 10 इच्छाओं की सूची बनाइये। इनमें से हर एक इच्छा किस तरह से मैं (स्वयं) से जुड़ी हुई है अथवा शरीर से जुड़ी हुई है यह भी समझाइए।

Make a list of any ten desires of yours. Explain how each of the desire is related to the Self or the Body.

- b. ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਨਵੀ ਉਦਮ ਦੇ ਪੰਜ ਆਯਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

यूप में मानव के प्रयास के पांच आयामों को संक्षेप में समझाइए। हर एक आयाम को परिभाषित भी कीजिये।

Briefly explain the five dimensions of human endeavour in society, defining each term.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. किसी एक भाग का उत्तर दें।

Q10. Attempt any one part.

- a. ਸ਼ਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਮੈਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹਨ? ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

आपको शरीर की क्रियाओं और मैं की क्रियाओं के अंतर को समझाएं। एक उदाहरण का भी प्रयोग करें।

Explain how the activities of the Body are different from those of the Self with the help of an example.

- b. ਆਪਣੇ ਮੁਹੱਲੇ, ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੇਸ-ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਹਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਸਨੀਕ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੁਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

गांव या शहर के किसी एक मोहल्ले का उदाहरण लेते हैं। अगर आपको इस मोहल्ले का स्वास्थ्य प्रबंधक बनाया जाता है तो आप इस इलाके के प्रत्येक मानव के स्वास्थ्य को कैसे सुनिश्चित करेंगे, क्रमबद्ध तरीके से सुझाएं।

Take the case of village or a colony in a city. Suggest steps you would take as a health-in charge of the area to ensure proper health of every individual in the area.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਗ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 किसी एक भाग का उत्तर दें।

Q11. Attempt any one part.

- a. ਸਰੀਰ, ਮੈਂ (ਸਵੈ) ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਮੈਂ ਦੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

कैसे, शरीर मैं (स्वयं) का एक साधन मात्र है? मैं की शरीर के प्रति क्या ज़िम्मेदारी है? समझाइये।

How is the body an instrument of the Self? What is the responsibility of the Self towards the body? Explain.

- b. ਸਹੀ ਸਮਝ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ।

सही समझ के लिए जो प्रस्ताव आता है, उसे जांचने के लिए अपनी सहज स्वीकृति का आधार ही क्यों जरूरी है, कोई बाहरी स्रोत का आधार क्यों नहीं? अपनी सहज-स्वीकृति के बारे में कोई 3 निरीक्षण बताइए।

Why is it important to verify any proposition for right understanding on the basis of natural acceptance, and not on the basis of any external source? Write down any three observations about your natural acceptance.